GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Dumince'a.
Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 32. Dumineca, 23 Aprile|5 Maiu 1878.

Ocuparea Bosniei iminenta.

Brasiovu, 4 Maiu 1878.

Earasi se anuntia din tóte partile, ca ocuparea Bosniei si a Herzegovinei de catra trupele austriace este iminenta. De astadata inse foile oficióse nu mai afla de lipsa a desminti scirile privitórie la acést'a, ci tacu o tacere fórte semnificativa.

Monarchi'a nóstra, déca nu insiéla tóte semnele, se afla dér' in ajunulu unei actiuni mari esterióre, a careia urmari bune séu rele astadi nici nu se potu prevedé. Sub conditiunile de façia Austro-Ungari'a va intrá in actiune, inainte de a-'si fi potutu regulá in modu multiamitoriu tóte afacerile interne, inainte de a fi ajunsu la o consolidare a constitutiunei sale, a referintieloru intre guvernu si popóre. Trebuie se fia dér' fórte grava caus'a care indémna pe guvernulu centralu alu Majestatii Sale, cu tóte ca impacarea multeloru diferentie din intru inca nu s'a realisatu, a intreprinde unu pasu atatu de decidetoriu pentru desvoltarea viitória a acestui mare imperiu.

„Monarchi'a nu póte renuntiá la rolulu unei poteri mari" a disu ministrulu de esterne la diferite ocasiuni, combatendu opositiunea, care se ridicase in contra planului de ocupatiune. Asia este, dér' prin aceea a aretatu numai directiunea ce trebuie se-o ié politic'a monarchiei, dér' nu a resolvitu cestiunea, ca óre bine este tocmai acuma a intreprinde o actiune in afara, care póte avé urmari atatu de grave.

Déca ar' fi dupa vointi'a partiteloru dualistice, ministrulu de esterne nu s'ar' poté gandi seriosu la intrarea in Bosni'a si Herzegovin'a. Nu numai odata au declaratu foile centraliste din Vien'a si Budapest'a, ca nemtii si maghiarii nu dorescu anectarea aceloru provincii slave, pentru-ca prin aceea s'ar' inmulti numai elementele, pe cari ei le considera de inimice statului. Va se dica déca cu tóta antipathi'a dualistiloru si cu tóte ca situatiunea interna a monarchiei inca nu e nicidecumu chiarificata, guvernulu totusiu afla de lipsa a procede la ocupatiunea aceloru provincii turcesci, caus'a nu póte se jaca numai in dorinti'a de a inaltiá prestigiulu de potere mare a imperatiei.

Sunt semne multe pentru aceea, ca acei factori, cari voiescu se puna in lucrare planulu de ocupatiune, au in vedere in prim'a linea tocmai situatiunea incurcata interióra a monarchiei si credu, ca printr'o diversiune in afara s'ar' poté delaturá mai lesne si pedecile din intru. La tóta intemplarea cei ce voiescu anecsarea provincieloru otomane nu se temu de inmultirea elementului slavu in monarchia, ci astépta dela acést'a inca unu bine pentru statu.

Nu potemu judecá incatu se indrépta planulu si in contra dualismului si déca temerea centralistiloru nemti, ca ocuparea Bosniei ar' aduce cu sine caderea dualismului e séu nu intemeiata, dér' nu este greu a prevedé ca in totu casulu intrarea trupeloru austriace va fi semnalulu unoru mari modificari in vieati'a interna de statu a monarchiei.

Nu de multu vorbindu despre cestiunea sudslavica amu fostu aretatu, ca unii representanti de frunte maghiari se ocupa seriosu de ea si se silescu a aflá unu modus vivendi a maghiarismului cu acést'a noua combinatiune, care se impune astadi cu necessitate monarchiei.

Maghiarii — celu puçinu acei'a, cari nu sunt contrari politicei lui Andrásy — au inceputu se se dedé cu ide'a, ca slavii de sudu se se impreune sub corón'a santului Stefanu. Ei adeca isi dicu asia: In tierile sudslavice nu avemu interesse directe, ca-ci acolo nu traiescu maghiari, se cautamu dér' numai ale tiené in dependintia; natiunalitatile din Ungari'a si Transilvani'a trebuie se fia inse çu ori-ce pretiu maghiarisate.

Acést'a ar' fi numai o continuatiune a politicei inaugurate la 1867, candu Croatiei i s'a lasatu óre-care autonomia, ér' Transilvaniei nu i s'a datu nici unu pardonu. Maghiarii de calibrulu contelui Andrásy credu, ca o asemenea politica va fi possibila si dupa ocuparea Bosniei si-'si propunu a-o urmari si de aci incolo. Omulu 'si propunu, inse Dumnedieu dispune!

Espositiunea universala din Parisu.

Telegrame sosite dela Parisu spunu, ca espositiunea s'a deschisu in 1 Maiu cu mare solemnitate. Cuventulu de deschidere l'a tienutu ministrulu de comerciu. Mac Mahon, incungiuratu de principii straini, intre cari se aflá si archiducele Leopoldu din Austri'a, a percursu apoi salele palatului de espositiune, care oferea unu aspectu splendidu.

Bella gerant alii — altii potu se pórte resbele, Françi'a se ocupa astadi numai de resultatele cele mari ale spiritului, ale lucrului si diligintiei omenesci, de fructele civilisatiunei pe terenulu pacificu si grandiosu alu artei, industriei si comerciului. Candu alte state sunt in ajunu de a incepe ér' opulu destructivu cu tunurile Krupp s. a. de diferitu calibru — Franci'a zidesce marele palatu alu pacii si inauguréza cea mai splendida espositiune din tóte cate a vediutu pana acuma secululu nostru. Stindartulu, ce falfaie astadi pe cupol'a palatului espositiunei din campulu lui Marte, este unu protestu alu civilisatiunei contra barbariei, care calca in picióre tóte semanaturile diligintiei omenesci, unu protestu alu libertatii in contra despotismului cotropitoriu de tieri si popóre, este protestulu solemnelu alu lucrului si alu diligintiei in contra risipei si a distrugerei.

Intr'unu momentu, candu incurcaturile politice si diplomatice au creatu o stare de nesigurantia in Europ'a din cele mai critice, candu tóte popórele simtu in mare gradu ce reu este pentru ecuilibriulu europeanu, ca Françi'a trebuie se se tiena reservata, ca nu mai esercita o influintia decisiva asupra politicei stateloru europene — natiunea francesa invita pe tóte natiunile lumei la marea festivitate a espositiunei. Si natiunile lumei mai tóte primescu acést'a invitare a guvernului republicanu, representantii guverneloru, ai artei, industriei si comerciului din tóta lumea alérga, cu tóta greutatea timpuriloru, la Parisu si pentru prim'a óra se grupéza in giurulu presiedintelui republicei francese numerosi óspeti princiari din diferitele case domnitórie ale Europei. Parisulu straluce in vestminte serbatoresci, Françi'a serbéza in momentulu, candu parea uitata, unu triumfu nu alu diplomatiei, nici alu armeloru, ci unu triumfu economicu. Déca nu a mai potutu se straluce la més'a diplomatica séu pe campulu de resbelu natiunea francesa aréta, ca ea este totu acea natiune mare pe terenulu economicu.

La inchiaierea pacii germano-francese in 1871 credea Bismarck cu prussianii sei, ca impuindu Franciei plat'a unei despagubiri de resbelu de cinci milliarde o voru paralisa-o economicesce pe dieci de ani. Iute au trebuitu inse se se convinga, ca s'au insielatu, ca poterea financiaria a Franciei este de o suta de ori mai mare, decatu o pretiuieau ei. Nu numai, ca acést'a a potutu solví inainte de terminu cele cinci miliarde, dér' a mai suportatu inca perderea altoru cinci miliarde, ce i-a causat'o crancenulu resbelu dela 1870—71. Si astadi, in restempulu atatu de scurtu de siepte ani, Franci'a se redica din nou in tóta grandórea ei. Nu se póte trece cu vederea, ca anii acesti'a au fostu catu se póte de rei pentru comerciulu de pe totu continentulu europeanu, ba chiaru si pentru acel'a alu Angliei. Acést'a inse nu impedeca, cá Franci'a se se gandésca la spesarea altoru cinci mii de milióne pentru construirea de noue canaluri, noue cali ferate, cari se puna in comunicatiune tóte orasiele si satele mai insemnate din tiéra, apoi pentru largirea porturiloru s. a.

Deschiderea espositiunei universale din Paris insémna dér' mai antaiu unu triumfu economicu alu Franciei, care sub impregiurarile critice de façia apare inca si mai mare decatu este in realitate, mai departe inse nu i se póte denegá chiaru o importantia politica din cele mai mari, ca-ci, déca este adeveratu ce se dice, ca cea mai buna politica a unui statu e a avé cele mai bune financie, atunci Franci'a face astadi cea mai buna politica.

Candu s'a fostu coptu planulu unei espositiuni universale in Parisu, relatiunile dintre Germani'a si Franci'a erau fórte rele. Erá chiaru temere, ca Bismarck va provocá unu nou resbelu intre aceste doue state. Press'a germana invinovatiea in continuu pe francesi, ca se prepara pentru resbunare, „revanche". Francesii atunci prin decisiunea de a realisá o espositiune au voitu se dovedésca, ca nu se gandescu la resbelu si ca dorescu pacea inainte de tóte. Foile bismarckiane inse invinovatieau din nou pe francesi, ca prin espositiune voiescu se acopere numai pregatirile estraordinarie militare ce le facu. Incatu au fostu fundate acusatiunile germane ne-a doveditu atitudinea eminentu pacifica a poporului francesu, care dela 1870 incóce a fostu neschimbata. Adeveratu este inse, ca francesii faceau socotéla, ca in anulu, candu se va deschide espositiunea, voru fi gat'a si cu reorganisatiunea interna militara.

Republic'a francesa, care prinde totu mai multu radacina, pre candu partitele monarchice, bonapartistii chiaru, au intratu in stadiulu discompunerei, nu pórta o politica agressiva, cu tóte aceste ne potemu asteptá cu totu dreptulu pe viitoriu la o politica mai energica a Franciei. Succesulu ospositiunei va incuragiá multu pe francesi si va contribuí la consolidarea regimelui republicanu. Acést'a nu póte se remana fara efectu nici asupra atitudinei politice viitorie a Franciei si este fundata speranti'a, ca dupa isband'a economica din anulu acest'a natiunea francesa in curundu isi va poté recastigá si prestigiulu politicu, care 'lu perduse mai de totu dupa desastrulu din anii 1870—71.

Revista diuaristica.

Oficiosulu „Fremdenblatt" din Vien'a scrie relativu la reintórcerea refugiatiloru bosniaci: „La cererea guvernului austro-ungaru de ai dá garantii pentru siguritatea refugiatiloru bosniaci reintorsi in patria Pórt'a a respunsu conciliantu, inse nu a luatu asupra-si nici o indatorire. Pórt'a se silesce a tragana lucrulu prin pretecste si crede, ca guvernulu austro-ungaru va cere dela delegatiuni noue mediulóce pentru intretienerea refugiatiloru, Pórt'a inse se insiéla fórte, déca crede, ca patienti'a nóstra va durá inca si mai incolo. Afacerea cu refugiatii trebuie se se decida catu mai curundu; la 1 Maiu se finesce creditulu incuviintiatu pentru refugiati si guvernulu s'a deobligatu, a nisui intr'acolo, cá se nu mai fia de lipsa noue sacrificia. La o reinnoire a creditului nu ne potemu dér' gandi, totu ce se mai póte inca castigá dela delegatiuni ar' fi o suma minimala, cá bani de drumu pentrn refugiati. Guvernulu trebuie se céra o resolvire grabnica. Simtibilitatea otomana nu póte se fia decidetória pentru interessulu nostru, care este: Liniste la fruntariele nóstre. Déca Turci'a nu ne póte dá garantii, trebuie se ni le creamu noi insusi si se ducemu pe refugiati indereptu in patria sub scutulu poterei nostre. Cu acést'a nu s'ar' intentiuná nici o cucerire, nici unu actu inimicu contra cuiva."

„Deutsche Zeitung" din Vien'a scrie cu privire la ocupatiunea iminenta a Bosniei urmatóriele: „Intrarea in Bosni'a trece din regiunea fantasiei in sfer'a realitatii. Ceea ce se

considerá inca eri de unu scopu idealu, ce altii numiau o utopia póte se se adéverésca catu mai curundu. Cu stégulu negru-galbenu inainte, voru porni regimentele nóstre pe acele carari, pe cari au mersu odinióra Eugeniu de Savoi'a si Laudon. Strigatulu „la Berlinu", cu care plecará francesii contra prussieniloru la 1870, se va inlocuí la noi cu strigarea: „la Seraievo!" si nu va mai trece multu si Bosni'a va fi in manile celoru imperatesci."

„Asia vedemu, ca voru veni lucrurile. Nu potemu crede, ca mai póte fi vreunu argumentu séu vreunu mediulocu de a tiené in locu pe guvernu. Desi decissiunea de ocupare s'a luatu in septeman'a trecuta, dér' ea in adeveru erá de multu luata. Si Rom'a denumesce cardinali in petto, a carora denumire se publica abia dupa cativa ani. Asia si cu intrarea in Bosni'a, care trebuie ca s'a decisu inca de candu cu calatori'a imperatului in Dalmati'a. Dissolvarea totala a Turciei, necessitatea de a conduce pe bosniaci in patria, ingrijirea de o revolta musulmana, tóte aceste servescu acuma cá argumentu alu ocuparei faptice, care e planuita de multu. Noi, adauge „D. Ztg.", suntemu contra ocupatiunei, pentru-ca acést'a ar' mari chaosulu infricosiatu, ce domnesce in monarchia. Intrarea in Bosni'a insémna finitulu dualismului, sguduirea constitutiunei si primulu pasu spre crearea unei triade slave".

„N. fr. Presse" anuntia, ca in cercurile deputatiloru senatului imperialu se vorbesce din nou, ca in curundu se va intrebuintiá creditulu de 60 milióne si ca intentiunea ar' fi de a ocupá de-o parte Bosni'a, ér' de a asiediá de alta parte unu corpu de armata in Transilvani'a, cu scopu cá, in casu candu russii ar' impinge armat'a romana pe teritoriulu monarchiei nóstre, se-o desarmeze. (? !)

Faime de aceste alarmante au irritatu pe marii politici dela „M. Hirlap" intru atatu, incatu ei ceru acuma cu staruintia mobilisarea armatei in Transilvani'a. „Trebuie neaperatu se mobilisamu — scrie numit'a fóia — ca-ci déca nu, intr'o buna dimaneatia potemu se ne pomenimu pe teritoriulu nostru nu numai cu armat'a romana gonita si risipita, dér' si cu trupele russesci, cari o urmarescu. Acest'a ar' fi resultatulu celu mai minunatu, dér' nu impossibilu alu politicei de pace cu orice pretiu. Noi, cari nu mai credemu in succesulu negociatiuniloru diplomatice si vedemu, ca resbelulu este mai neevitabilu, ceremu cu totadinsulu, cá monarchi'a se fia asigurata contra unei surprise de feliulu acest'a. Déca guvernulu va luá si alte mesuri militare cu atatu mai bine, mobilisarea la fruntariele Transilvaniei inse o pretindemu in line'a prima."

Guvernamentalulu „Pester Lloyd", vorbindu despre retragerea neasteptata a baronelui Sennyey de pe aren'a parlamentara prin depunerea mandatului seu, dice ca densulu a esitu din parlamentu, pentru ca a vediutu, ca si atunci, candu i-ar' fi succesu a paralisá actiunea de impacare a ministeriului Tisza si a luá insusi frenele guvernului in mana, nu ar' fi potutu se efectueze inchiaierea unui pactu mai favorabilu intre Ungari'a si Austri'a. Accentuéze apoi dificil'a positiune parlamentara a lui Sennyey, care mai antaiu s'a alaturatu la partitulu lui Deák. Dupa fusiunea deákistiloru cu centrulu stangu Sennyey a esitu din partitulu guvernamentulu si s'a pusu in fruntea conservatoriloru. Acést'a, dice „P. Ll." a fostu o mare gresiéla politica; partitulu conservatoriu erá prea slabu la numeru si Sennyey, desi erau destule elemente conservative in tiéra, n'a reusitu se'si formeze unu partitu mare. Vediendu ca nu póte reesi s'a abtienuta dela activitatea parlamentara pana ce acuma, cu tóte, ca starea sanetatii sale s'a amelioratu, 'si-a depusu mandatulu. Care se fia caus'a adeverata a retragerei sale? Opiniunea publica, — scrie „P. L.", vede intr'ensa o demonstratiune in contra uniunei partitului conservatoriu, alu carui capu a fostu, cu celelalte fractiuni opositiunale. Diuariulu guvernamentalu face apoi mari elogiuri capacitatii inalte de barbatu de statu a lui br. Sennyey si constatandu ca tóte partitele fara deosebire regreta esirea s'a din parlamentu, esprime speranti'a ca nobilulu baronu, pe care nimenea nu 'lu mai tiene astadi de reactiunariu si ultramontanu", nu s'a retrasu definitivu si pentru totdeauna de pe aren'a parlamentara. Va mai veni inca unu timpu, inchiaia „P. L.", in care privirile elementeloru adeveratu liberale" (! ?) ale tierii se voru indreptá earasi asupra baronelui Sennyey, candu adeca, dupa ce se va aplaná neplacut'a cestiune a impacarei dualistice, voru fi a se resolva in sensu modernu" marile cestiuni ale organisatiunei interne si ale administratiunei in Ungari'a. —

„Diritto", organulu ministrului presiedinte din Rom'a respunde diuariului „Opinione", care nu este multiamitu cu deslusirile ce lea datu asupra atitudinei Italiei in afacerile Italiei, si dice: „Opiniunea" se teme ca simpathi'a ce a dovedit'o ministeriulu pentru opulu de pacificare intreprinsu de catra Germani'a ar' fi potutu capetá o forma, care potea se prejudece libertatii nóstre de actiune. Suntemu in positiune a dá declaratiunile cele mai linistitórie in privinti'a acést'a. „Opiniunea" s'a neodihnitu in urm'a faimeloru, dupa cari, cumu spunea unu telegramu dela Paris, Itali'a s'ar' fi aliatu cu Germani'a si cu Austro-Ungari'a si dupa cari guvernulu italianu, cumu scrie „Nordd. all. Ztg.", din propria s'a initiativa ar' fi invitatu pe cabinetulu anglesu, cá se 'si formuleze programulu politicei sale orientale. Credemu, ca ori-ce ingrijire va incetá, indata ce se va aflá, ca si un'a si alt'a din aceste relatiuni e scósa din ventu. Guvernulu italianu nu a facutu cabinetului anglesu niciodata nici singuru, nici alaturandu-se la pasulu altoru guverne vreo impartasire in sensulu mai susu indicatu."

Lui „N. W. Tagblatt" i se scrie din Petersburg: „Dupa ce inainte cu 14 dile s'a fostu ordonatu formarea a 48 batalióne noue infanteria de reserva cu numerulu 97—132, demanda unu decretu imperialu, cá din nou se se mai formeze inca 48 batalióne-infanteria de reserva, cari voru primi numerii dela 133 pana la 180. Din aceste batalióne, cari se voru pune neamenatu pe picioru de resbelu, se voru formá divisiunile de infanteria (reserva) Nr. 12, 13 si 14, prin care se urca numerulu divisiuniloru de infanteria russesci la 62, adeca 41 divisiuni infanteria de linia 3 divisiuni de garda, 3 de grenadiri, 1 divisiune de grenadiri din Caucasu si 14 divisiuni de infanteria de reserva. Totu acelasiu decretu imperialu ordona formarea a trei brigade noue de artileria de reserva cu 144 tunuri. Aceste se organiséza cu atata iutiéla, incatu s'au potutu deja numi comandantii loru, cari sunt generalii Fedorzoff, Skworzoff si Samsonoff. — Spre a desminti sgomotele, ca gener. Trepoff ar' fi cadiutu in disgratia, acest'a a fostu numitu generalu de cavaleria, si Ignatieff, care a fostu numai generalu de brigada, a fostu inaintatu la rangulu de generalu de divisiune, voindu se i se arete prin acést'a deosebit'a multiamire pentru inchiaierea tractatului dela San-Stefano.

„Ruski Mir" scrie urmatóriele: „In adeveru multe din asteptarile si sperantiele nóstre din anulu trecutu nu s'au implinitu in ceea ce privesce simpatiele mariloru poteri. Gratia nemarginiteloru pretensiuni ale Austro-Ungariei si Angliei intielegerea nóstra cu Europ'a a disparutu. Isbandile nóstre au provocatu dusmani'a Europei in contr'a nóstra. Tripl'a aliantia e scuduita. In contr'a nóstra se manifestéza nu numai opiniunea publica a Austro-Ungariei si Angliei, ci si a Franciei, Italiei si in parte chiaru si a Germaniei. Din tóte partile se ivescu amenintiari in contr'a nóstra. Pretutindeni se seversiescu pregatiri de resbelu. In faci'a acestoru impregiurari remane-va in fiintia tratatulu dela San-Stefano, fia chiaru si cu unele modificari secundarie, séu trebui-vomu, cá cu pretiulu sangelui nostru se cumparamu o pace sub zidurile Constantinopolei? Viitoriulu celu mai apropiatu va resolvá acésta intrebare, care pare a fi devenitu o bóla chronica nevindecabile. Vindecarea acumu a luatu-o asupra'i principele de Bismarck. Dér' acestu mare medicu internationalu e obicinuitu a vindecá cu fieru si sange, ér' nu cu acele recete diplomatice, pe care ni le-anunciá telegrafulu in dilele din urma."

Unu respunsu alu principelui Carolu.

M. S. Domnitorulu a primitu miercurea trecuta, precum citimu in „Ind. belg.", o deputatiune a consiliului municipalu din Tirgoviste, care ia presintatu o adresa. M. S. Domnitorulu a respunsu la cuvintele delegatiunii prin acesti termeni:

„In acea capitala, care se póte fali, ca e cea mai vechia din Europ'a, pentru ca si-a pastratu intacta nationalitatea de sieptesprediece secule, de si ea a fostu in totu deauna drumulu celu mare din Asi'a spre Europ'a, eu m'asi simti nedemnu de corón'a purtata de atatia renumiti resboinici, de atati'a ómeni mari de statu, déca tóte fibrele animei mele n'ar' respunde la probele de patriotismu ce emi adresati.

„In cursulu istoriei nóstre, s'a intimplatu de mai multe ori, ca guvernantii si-au parasitu locurile dinaintea indatoririloru, spre a se retrage provisoriu in munti. Eu cu tóte acestea speru, ca visit'a ce voiu face, nu va avea acestu caracteru.

„Ultimulu resbelu, in care positi'a nóstra geografica si titlulu nostru de primu statu crestinu in Orientu, nu ne-a lasatu se alegemu intre cei doi beligeranti, — e pe sfirsitu. Resultatele acestui resbelu voru depinde necessarmente, de arbitragiulu colectivu alu Europei, si Romani'a póte se se presinte inaintea acestui tribunalu, cu consciinti'a impacáta si cu manile albe, spre a asteptá decisiele sale, pe cari le va respectá.

„Déca din nenorocire lucrurile ar' merge altfeliu si déca tiéra nóstra, care nu ambla dupa nici o intindere teritoriala, ar' fi chiamata se faca noue sacrificia de sange si bani, poteti fi siguri, ca armat'a mea, care si-a dobanditu stim'a amiciloru si a inimiciloru, va avé in fruntea ei unu capu, care nu 'si va crutiá propri'a s'a persóna.

„Intemple-se ori-ce! Eu nu voiu calcá juramentulu, ce am depusu cu ocasiunea incoronarii mele. In manile mele integritatea Romaniei va remané intacta, precumu au fostu libertatile si drepturile nóstre internationale de 12 ani, de candu domnescu eu preste voi, si de candu armoni'a dintre mine si voi, fara a se tulburá, castiga pe fiecare di noue fortie." „R. L."

Din comitatulu Bistritia-Naseudu.

Certele intre proprietarii de pamentu romani si sasi din partea nordica a Transilvaniei nu se datéza numai de eri, ele sunt fórte vechi si inceputulu loru cade intr'unu timpu, pe candu inca nimenea nu visá de unu comitatu Bistritia-Naseudu. Cu tóte, ca nu ne ofera dér cevasi nou, aceste certe sunt fórte intristatórie pentru relatiunile intre comunele romane si sasesci. Se intielege, ca nici un'a din ambele parti nu voiesce se cedeze si ar' mai merge cumu ar' mai merge, déca s'ar' margini lucrulu la processare, dér' se intempla si conflicte armate intre locuitorii sasi si romani, cari de multe ori au unu resultatu fórte sangerosu. „Bistritzer Wochenschrift" anuntia, ca dilele trecute s'ar' fi escatu din nou certe de posessiune, intre comun'a romana Rebrisiór'a si comun'a sasésca vecina Dumitr'a (Mettersdorf). Sasii naturalminte pretindu si de astadata, ca ei sunt in dreptu, ca romanii din Rebrisiór'a ar' fi conturbatorii. „Bistritzer Wochenschrift" scrie relativu la casulu acest'a, ca a dou'a di de pascile protestantice, pe candu Dumitrenii (sasii din Mettersdorf) 'si petreceau la casele loru, locuitorii din Rebrisiór'a ar' fi pornitu cu „300" (?) plugari pe hotarulu sasiloru din Dumitr'a si ar' fi aratu acolo o bucata mare de pamentu. S'a facutu deja aretarea la judecatori'a competenta, adauge totu aceea-si fóia.

Dér' se vedemu si reversulu Medaliei. Primiramu dilele aceste copi'a unei aretari ce a facut'o primariulu si notariulu din Rebrisiór'a la tribunalulu regescu din Bistritia, si care s'a tramisu in copia si ministeriului de interne si directorelui fiscalu din Tergulu-Muresiului. Din acestu actu resulta, ca o céta mare de sasi din Dumitr'a a comisu nesce fapte de violintia din cele mai condamnabile in contra unoru locuitori tierani din Rebrisiór'a, pe cari 'i aflara la lucrulu de campu. Pana vomu primi o esplicare mai detaiata a motiveloru acestui faptu si asteptandu resultatele investigatiunei, care trebuie facuta cu cea mai mare rigorositate, ne marginimu a publicá intregu actulu de aretare alu Rebrisioreniloru, care caracteriséza indestulu tristele relatiuni dintre locuitorii celoru doue comune mentionate. Elu suna asia:

„Onoratu tribunalu regiu cá foru penale! — „Marti in 23-a a lunei curente cam pe la 8—9 óre inainte de amédiu au venitu o multime, si anume cam la 400 individi din Dumitra mare inarmati cu pusci, securi, furce de feru si lanci si esindu din hotarulu comunei Dumitr'a au trecutu preste hotarulu comunei Rebrisiór'a, aici mai antaiu au ruptu si taiatu josu gardulu dela gradin'a lui Vasile alu Seni din Rebrisiór'a, dupa aceea au mersu la loculu de aratu Davidu Mihalc'a, aici se aflá Davidu Mihalc'a si Vasile Doce ambii din Rebrisiór'a si sapá pe loculu celu d'antaiu, Dumitrenii s'au repeditu asupra loru, densii inse au fugitu, si inca Vasile Doce fara palaria; Dumitrenii au taiatu in bucati palari'a aceluia, au aprinsu colib'a lui Davidu Mihalc'a, care se aflá cam in midiuloculu locului acelui'a, au taiatu mai departe nescari oltoani, ce se aflá saditi pe acelu locu, care altmintrea este loculu propriu alui Davidu Mihalc'a.

„De aici au trecutu Dumitrenii in alta parte a otarului si anume in partea asia numita pe „Valea marului" unde mai antaiu au ajunsu la loculu lui Iacobu Linu din Rebrisiór'a. Aici se aflá acesta, dimpreuna cu fiiulu seu George Linulu

si ar'á pamentulu loru propriu. Dumitrenii atata pe Iacobu catu si pe George Linulu i-au prinsu, i-au batutu si i-au legatu, precandu s'a intemplatu acést'a, unu altu despartiamentu de Dumitreni au prinsu totu pe otarulu comunei Rebrisiór'a, nu departe de loculu lui Iacobu Linulu pe Tóderu Linulu, care mergea cu plugulu si cu doi cai la loculu seu in acea parte a otarului, cá se si-lu are; pe acest'a mai antaiu l'au impunsu pe dinapoiu cu baionet'a intr' unu picioru, dupa aceea l'au batutu si l'au legatu, au prinsu dupa aceea si pe Grigore Craciunu din Varari'a. Dumitrenii au luatu apoi cucur'a si grap'a dela plugulu lui Toderu Linulu, leau taiatu si sfarimatu tóte in bucati, luandui acestuia cu puterea palari'a si straiti'a de dupa gatu.

Dupa acést'a au luatu plugulu lui Iacobu Linulu cu doi junci si doi cai, precumu si plugulu lui Tóderu Linulu cu doi cai, apoi pe Iacobu Linulu, pe feciorulu seu George Linulu pe Tóderu Linulu si pe Grigore Craciunu, se intielége ca legati, i-au dusu in comun'a Dumitrea mare si de aci la Bistritia, toti batuti si sangerati. Vigilii comunali, pe cari i-au insarcinatu primariulu din Dumitrea cu escortarea loru, aducundui in Bistritia i-au batutu si bolditu cu betiele m'a chiar' si in cetatea Bistriti'a in midiloculu ulitiei. Pe drumu in loculu unde este unu ciurgau cu apa (putiu) sub pretestu, ca-i spala de sange, le-au turnatu apa pe rane, dér' totodata, simulandu-se ca-i spala, le lovea ranele cu palm'a. Pe Tóderu Linulu si pe Grigore Craciunu i-au lasatu acasa, ér' Iacobu si George Linulu se afla batuti si sdrobiti in spitalu aci in Bistritia.

Dupa catu amu aflatu dela Tóderu Linulu, intre multimea de Dumitreni s'au aflatu plaiasiulu numitu in comun'a Dumitrea Miki alui Roskou, care au impunsu cu baionet'a pe Tóderu Linulu, apoi Miki Kroiner ambii din Dumitrea; pe mai multi insi i-va cunósce Iacobu Linulu.

Astfeliu de fapte numai popórale selbatece potu se comita. — Nu este nici o indoiéla ca Dumitrenii au comisu prin acést'a crim'a violentiei publice. — De órace Iacobu si George Linulu se afla in spitalu bolnavi, asia, catu viéti'a le este in periclu, ne rogamu, cá catu de in graba se fia ascultati luandu-se protocolu (processu verbalu) despre faptu si se se esamineze prin medici, se se faca mai departe cercetare criminala in contra Dumitreniloru si pentru fapt'a acésta barbara se se pedepsésca. Daun'a voru da-o la protocolu respectivii individi cá daunati.

Aci adaugemu, ca Iacobu Crimu, Tóderu Chircu, Ilie Buta din Rebrisiór'a, apoi Grigore Grauciu si Hil'a Gevürz din Naseudu ne-au descoperitu, cumca trecundu densii marti demaneti'a pe la 5—6 óre prin comun'a Dumitrea spre Bistriti'a la tergu, au vediutu pe Dumitreni multime mare esindu inarmati din comuna, ne-au descoperitu mai departe, ca in numeru c'am de una compania era inarmati cu pusci, p este totu asia au fostu de multi, incatu au trebuitu se stè pe locu cu carutiele, ca-ci n'au potutu strabate pe drumu printre ei; in urma ne-au descoperitu si acee'a, ca chiar' atunci, candu esi'a multimea din comuna, la biserica se tragea clopotele intr'o dunga, va se dica, se aclamá comun'a intréga; de aci trebue se presupunemu, ca Dumitrenii au tienutu consiliu spre a comite acést'a fapta.

Bistriti'a in 25. Aprile 1878.

Stefanu Aculu m. p. primariu,
Gavrilu Linulu m. p. notariu.

O amintire.

Este o firésca intemplare, cá cele mai multe tractate de aliantia intre deosebitele poteri se se incheia tocmai in lun'a Aprile. Caus'a e usioru de intielesu, ca-ci mai adesepori primavéra se urzescu resbelele, si dér' atunci trebuie se se caute si se se inchieia si aliantiele.

In cursulu acestei septemani numita si „a patimeloru" s'au intalnitu datele, a trei aliantie destulu de insemnate pentru a fi reamintite de noi si anume: 1. Alianti'a inchieiata in 13 Aprile 1711 intre Petru celu Mare, Tiarulu Russiei si Dumitrasca Cantimiru Domnulu Moldovei. 2. Alianti'a inchieiata in 11 Aprile 1764 intre Catarin'a imperatés'a Russiei si Fridericu celu Mare, regele Prussiei si 3. Conventiunea inchieiata in 14 Aprile 1877 intre Russi'a si Romani'a.

Tustrele aliantie merita atentiune, ca-ci doue din aceste s'au ocupatu cu interessele tierii nóstre, ear' alu treilea are intru atatu o insemnatate pentru noi, ca-ci ne arata, de candu datéza amiciti'a intre cele doue puteri mari: Russi'a si Germani'a, dela a caroru hotariri depinde in mare parte politic'a de acuma a tierii nóstre.

Petru celu Mare, intrandu in resboiu cu Turcii, simtiea nevóia, de a avé libera trecere prin Moldov'a, pentru care sfarsitu a incheiatu o aliantia cu Cantimiru Domnulu Moldovei. Tractatulu incheiatu in 13 Aprile 1711 la Lusk in Poloni'a, purtá semnatur'a Tiarului Petru celu Mare si era investitu cu sigillulu imperatiei russe. Cronicarulu Ioan Neculcea ne spune urmatórele despre acestu tractatu:

Dimitrascu (Cantimir) Voda au trimesu solu pe Luc'a Visterniculu la Moscali, si candu ca'lu trimete iscóda si au scrisu si la Turci facundule scire; deci Luc'a Visterniculu au gasitu pe Imperatulu Moscului aprópe de tiara Lesiasca, la Iaroslavu la o nunta lesiasca a unui domnu mare, si asia au asiediatu cu Imperatulu de au facutu legatura (aliantia.)

I. Tiér'a Moldovei cu Nistrulu se'i fie hotarulu si Bugeagulu si cu tóte cetatile totu a Moldovei se fia; numai deodata prin cetatii se asiedia muscalii osteni, pana s'a intemeié tiér'a; ér' apoi se lipsésca óstea moschicesca.

II. Biru se nu dé tiér'a nici unu banu.

III. Pre Domnu se nu'lu mazilésca Imperatulu pana la mórte; si pe urma din fii lui se fia, pe carele 'si-ar' alege tiér'a.

IV. Neamulu lui se nu ésa din Domnia, numai candu s'ar' haini séu candu 'si ar' lapedá legea, atunci acel'a se lipsésca si se puna din fratii lui.

V. Pe boeri se nu'i mazilésca Domnulu din boeria pana la mórte, séu cu mare vina sa'i scóta.

VI. Vam'a Ocnii si altoru terguri se fia venitulu Domniloru, ér' alta dare se nu fia.

VII. Mazilii si monastirile se'si stapanésca ocinile, mosiile si vecinii sei; si se'si ié si desetina de stupi si de mascuri, si gostina de oi de pe mosiile sale.

VIII. Diece mii de óste se fia totu gat'a in tiéra si Imperati'a se le dé léfa din visteri'a imperatésca din Stoliti'a.

IX. Din muscali se nu se amestece la boeriile Moldovei, nici se se insóre in tiéra, nici mosii se nu cumpere.

X. Domnulu pe boeri se nu fia volnicu a'i perde, orice gresiéla ar' face, fora sfatulu tuturoru si fora de iscalitur'a Mitropolitului.

XI. Catra aceste i'au datu si tita de domnia sa se scrie mai de cinste si mai susu, dupa cumu se scriu domnii acumu; éra asiá erá: „Seninatulu Domnu alu tierei Moldovei, Samoderjeti (adeca singuru stapanitoriu) si Colegator, (adeca prietinu, aliatu) tierei moschicesti"; ér' nu robu supusu, care acestu nume este puçinu órece mai de josu decatu a unui Craiu, care se chiama latinesce Serenissimus, ér' slovenesce „Predsfealiisie", ér' lesieste Esiniosfintiunii. Asia i'au datu titu Imperatulu intr'acestu chipu cá se se scrie Domnii Moldovei.

XII. Asisderea nicidecumu pace Mosculu cu Turculu se nu faca; ér' de s'ar' intemplá se fia silitu se faca pace, se remana Moldov'a ér' sub stapanirea turcésca, atunci se aiba Imperatulu moschicescu a dá lui Dimitrascu (Cantemir) Voda: 1. Doue parechi de curti in Stolitia (in Moscv'a) sl 2. Mosii pentru mosiile din Moldov'a si 3. Chieltuéla pe di in tóta viéti'a lui si 4. Ómenii lui se nu'i lipsésca; 5. Si de nu iar' placé acolo, si s'ar' trage intr'alta tiéra chrestinésca, volnicu se fia a merge; si altele multe cá aceste.

Si pe aceste puncturi au juratu tare Imperatulu Moscului si au si iscalitu mai josu, si i le-au tramisu pe Luc'a Visterniculu, si au scrisu lui Dumitrascó Voda se se gateze si se ésa intru intimpinarea ostii Moschicesci la Nistru; ér' de n'a esi la Nistru inaintea ostii si va asteptá pana s'a bate cu Turcii si ia birui, atunci ori se inchine, ori se nu se mai inchine, ca atunci multi domni se voru aflá."

Acest'a e cuprinsulu tractatului, dela a carui inchieiare si pana alaltaeri 13 Aprile 1878 s'au implinitu 167 de ani. De si nu cautamu a analisá astadi acestu tractatu si a'lu privi din diferite puncte de vedere, apoi totusiu nu ne potemu opri a nu atrage atentiunea cetitoriloru asupr'a faptului, ce reese din acestu tractatu, ca Moldov'a au sciutu pe atunci se impuna lui Petru celu Mare conditiuni destulu de aspre, pe care acest'a le-a primitu, le-a subsemnatu manu propria si le-a „juratu tare". Articululu I alu acestui tractatu suná, dupa cumu „Viedi Dèmetre Cantemir (Histoire de l'Empire Ottoman)", ne incredintiéza astfeliu, incatu stipulá, ca Moldov'a va fi restabilita in vechile ei hotare pana la Nistru, cuprindiendu si Bugeagulu. Cetésca dér' iscusitii diplomati russi copi'a acestui tractatu aflatória de siguru in archiv'a secreta a imparatiei — ca-ci nu credemu, ca acésta copia ar' fi devenitu prad'a focului, candu Moscv'a a fostu strivita de pojarulu pusu in fiinti'a lui Napoleonu I — si se voru convinge, pana unde se latira vechiele nóstre hotare. Mai amintimu si articululu IX, care erá menitu a pune chiaru de pe atunci o stavila amestecarii neamului nostru cu celu russescu si a feri tiér'a de muscali, ca-ci éta ce dice acelu articulu: IX. Din moscali se nu se amestece in boeriile Moldovei, nici se se insóre in tiéra, nici mosii se nu cumpere.

Éta dér', cumu mic'a Moldov'a dictá cu unu vécu si jumetate inainte poterniciei Russie, ba chiaru celui mai mare Tiaru, ce erá vr'odata pe lume!

Conventiunea russo-romana din 14 Aprilie 1877 'si serbéza cea antai'a ei aniversala tocmai astadi Vinerea mare in septeman'a patimiloru. Pe catu de rele urmari a avutu alianti'a nóstra din 1711 din caus'a invingerei turciloru, totu pe atatu de rele urmari pare a avé si alianti'a nóstra cu Russi'a din 1877, din caus'a, ca ne-amu incrediutu in semnatur'a si bun'a credintia a Russiei si ca i-amu ajutatu se póta infrange dusmanulu ei.

Alianti'a russo-prussa din 11 Aprile 1763 vomu aminti'o in numerulu viitoriu. Insemnate pentru politic'a de adi a Germaniei catra Russi'a inse sunt urmatóriele cuvinte scrise de insusi regele Friedrich celu Mare: „De tous les voisins de la Prusse l'empire de Russie mérite le plus d'attention, comme le plus dangereux: il est puissant et il est voisin; ceux qui à l'avenir gouverneront la Prusse, seront également dans la nécessité de cultiver l'amitié de ces „barbares".

(Curierulu „Balasanu".)

Diverse.

(Deschiderea espositiunei universale din Paris.) La 1 Maiu cu tóte, ca plouá, Parisulu stralucea in ornatu serbatorescu, drapele falfaieau de pe tóte edificiele, mai cu séma erau impodobite casele de pe bulevarde. O multime enorma de straini si indigeni impleau inca de demaneatia stradele capitalei. La órele 2 d. a. s'au adunatu la deschidere in palatulu Trocadero: presiedintele republicei maresialu Mac-Mahon, ministrii, senatorii, deputatii si corpulu diplomaticu. Aci au fostu presentate presiedintelui Mac-Mahon, comissiunile espositiunei si presiedintii sectiuniloru esterne, intre cari se aflau si principii de Wales si Aosta. — Presiedintele senatului si alu camerei, regele Franciscu de Assisi, principii de Wales si de Orani'a, principele de córóna alu Danimarcei, principii Amádeu alu Italiei si Enricu alu tieriloru de josu au fostu adusu in palatulu Trocadero cu escorte de onóre. Dupa ce se adunara toti principii straini, le-a presintatu maresialulu Mac-Mahon pe ministrii si alti demnitari si ia condusu in palatulu espositiunei; acolo se asiediara regele Franciscu, principii de Orani'a si Danimarc'a la drept'a, princ. Wales alu Angliei Enricu si Amadeu la steng'a maresialului Mac-Mahon. Punctu la 2 óre anuntiara 100 salve de tunu deschiderea espositiunei universale. Dupa o avorbire a ministrului de comerciu a declaratu maresialulu Mac-Mahon espositiunea de deschisa. O manifestatiune entusiastica a urmatu acestoru cuvinte prin strigari de: Se traiésca Republic'a! Se traiésca Françi'a! Mac-Mahon cu numerós'a s'a suita a percursu apoi salele espositiunei, unde se aflá o multime imensa de ómeni. Totulu a oferitu unulu din cele mai stralucite spectacole. Sér'a intregu Parisulu a fostu splendidu illuminatu. Pe lenga capitala au illuminatu inca mai multe orasie din Françi'a spre serbarea deschiderei espositiunei universale dela 1878.

(Nenorocire cumplita prin gasu aerianu.) Lunea trecuta se latî deodata prin orasiu scirea cutrieratória, ca intr'o casa din strad'a Noua se nenorocì peste nópte o familia intréga, cu totulu cinci persóne prin gasu aerianu. Totu Brasiovulu erá consternatu de acestu casu inspaimantatoriu, care s'a si adeveritu pe deplinu. In cas'a Nr. 178 din numit'a strada locuiea adeca famili'a Ambrosi. — Daniele Ambrosi cu soçi'a s'a Dorote'a, cu fiiulu loru de 8 ani Iosifu, apoi fiiulu masariului Eitel, cu numele Henricu de 22 ani, si fratele seu mai teneru Eduardu de 11 ani. Tóte cinci persóne dormeau intr'o odaia si fura aflati Luni demanétia morti in asternuturile loru. In cas'a vecina Nr. 177 se innecà si o servitória, ce dormea in cuina, totu in urm'a gasului aerianu, care a strabatutu acolo. Dupa cumu a constatatu adeca comissiunea la façi'a locului, a fostu crepatu la unu locu unulu din tuburile principale, ce conducu gasulu aerianu dela gasometria prin strad'a Noua si gasulu, strecurandu-se prin pamentu, a petrunsu in locuintiele celoru nenorociti. Acesti'a fura inmormentati Mercuri intre manifestatiunile de jale ale unui fórte numerosu publicu.

(Ce au patitu doi turisti anglesi.) Unulu din reportorii nostri — scrie "Romanulu" — ne face cunoscutu, ca dilele trecute au sositu in Bucuresci doui turisti anglesi, unulu maioru in armat'a anglesa si celulaltu ingenieru, care venisera spre a studeá campulu de bataia dela Plevn'a; ei au dobanditu mai antaiu permissiunea pentru a-si indeplini acestu scopu si in urma au pornitu dela Bucuresci spre Plevn'a; dér' eri diminétia au fostu arestati la Giurgiu de catra Russi. D. ministru de esterne a protestatu in contra acestei arestari facuta de Russi pe pamentulu Romaniei si aflamu cu placere, ca in urm'a acestor'a cei doui turisti au fostu pusi in libertate.

(Vendiarile graneloru) au fostu fórte multu animate de cateva dile — scrie „Curierulu de Galati" — si tóte au fostu vendute cu pretiuri fórte bune. Nu se facu cumparatori, este adeveratu, pe termene mai lungi; dér' in momentulu ce sosesce vreunu vasu, se cumpara cu pretiuri bune si se incarca pentru esportu. Piati'a nóstra a inceputu a miscá puçinu, dér' tóte operatiunile ce se facu suntu suptu cea mai mare reserva.

(Impartirea de mila la palatu.) Cá in fiacare anu s'a impartitu in curtea palatului si Joi'a trecuta mila la o multime de seraci si neputintiosi. Impartirea s'a facutu prin oficierulu de ordonantia dupa nesce bonuri liberate de administratiunea palatului. Sum'a impartita se urca la cateva mii de franci. Vineri mai venindu o betrana in curtea palatului, se adreséza oficierului de ordonantia cu rogaciunea, cá se i dé ceva pentru serbatori. Oficerulu 'i respunde ca s'a impartitu cu-o di mai inainte la toti, cari au cerutu prin petitiune. In acelu timpu M. S. Dómn'a, uitandu-se pe feréstra, observa acést'a convorbire si tramitiendu iute pe cineva se afle dorinti'a betranei o chiamà susu si i se implinì dorinti'a din chiaru man'a Mariei Sale. „Resb."

(Caletori'a Siahului.) Siahulu Persiei ne va face érasi onórea a ne visitá. Elu era se plece spre Europ'a numai la 6. Aprile, inse a plecatu la 3 ale aceleasi luni din Teheran. Caus'a acestei plecari pripite nu e alt'a, de catu sfatuirea astrologului seu, Abdul-Gaffar-khan, fara de care Siahulu nu intreprinde nimicu insemnatu, si care a desemnatu diu'a de 3 a. c. cá o di de bunu auguru pentru a porní la drumu. Pana la Tebris Siahulu va caletorí calare, ér' acolo va fi intempinatu de inaltii demnitari si de consulii straini in palatulu Chalat-Pusian, care se afla intr'o padure la departare de o ora de orasiu. De óre-ce de astadata Siahulu va caletori incognito si prin urmare va trebui se platésca totu, a luatu cu densulu nici mai multu nici mai puçinu de catu 25 milióne franci bani de drumu, lucru care nu pré e de crediutu, ca-ci chiar' incognito Siahulu n'a pré fostu bunu de plata. Diferitii monarchi din Europ'a voru trebui ér' se faca onorurile acestui imperatu alu imperatiloru. „R."

(Crinolinele) Din capital'a modeloru se anuncia urmatorea scire sensationala pentru lumea dameloru: In oficinele tainice ale Parisului, unde se creaza modele pentru tóte tierile pamentului, se desfasiura actualmente unu processu ce va surprinde de siguru cea mai mare parte din publiculu secsului frumosu. Crinolinele voru deveni eara potrivite pentru salonu, si-si voru serbá in tómn'a viitória, cá articole de moda, reinvierea. Deja numeróse masine de cusutu desvólta o activitate mare spre a efectuá din peru de calu mii de esemplare din acésta bucata de toaleta, care isi voru face apoi turulu prin tóte partile pamentului spre a creá din nou stim'a si recunoscinti'a generala productului marei natiuni, deja datu uitarei. Interesantu va fi stadiulu de trecere, dela mod'a actuala strimta la celelaltu estremu. Ceea ce e mai caracteristicu, este ca Franci'a republicana, facundu propagand'a in favorulu crinolinului, introduce unu articolu de moda, lapadatu de imperatés'a Eugeni'a. Cum se schimba timpurile! „R. L."

(Din „Albin'a Carpatiloru") a aparutu deja si volumulu III-lea, avendu urmatoriulu cuprinsu: Vieti'a lui Onufriu, romanu de Theocharu Alexi. — Pap'a Pius IX (cu portretu). — Artist'a (cu illustratiune). — Novela si romanu, paralela de I. V. — Visu si realitate, istoria fantastica de I. P. — Balada de Al. A. Macedonschi. — Femeile din Haremu (cu illustr.) — Despre eposulu grecescu si despre Homeru, studii poporale de St. Iosifu. — Doine poporale din Ardelu de S Fl. Marianu. — Archiducele Franciscu Carolu (cu portretu). — Cript'a familiei domnitórie in biseric'a capucinilor din Vien'a (cu illustr.) Insemnatatea si necessitatea studiului igienicu pentru femei. Pap'a Leo XIII (cu portretu). — El Verdügo, dupa H. de Balzac, traducere de I. P. — Regule igienice pentru primavéra. — Margaret'a regin'a Italiei (cu portretu) — Varietati: Barometru poporalu. — O serbatore in Iaponi'a. Risu printre lacrimi (cu illustr.). — Medilócele nóstre de nutrimentu. — Revist'a practica de comerciu si industria. — Unu monstru de mare. — Sant'a Sofi'a. — Efectele frigului in regiunile polari. — O inventiune placuta pentru més'a de scrisu. — Litere de tipariu din sticla. — Celu mai mare possessoru din Americ'a. — O societate anglo-francesa. — Cafenelele in Franci'a. — Sinistrele maritime. Ceva interessantu despre marmora. — Datoriile catoru-va state. — Lecuire prin impunsetur'a albineloru. — Originea cuventului „Russu". — Cumu s'a comunicatu turciloru tractatulu de pace. — Holteii (burlacii). — Din istori'a clopoteloru. — Parapleuele si umbrelele. — Statistica — Indreptare. — Esemplare complete se mai gasescu inca dela inceputulu anului curentu.

Sciri ultime.

Se adeveresce, ca consiliulu de ministrii pentru impacarea dualistica n'a avutu nici unu resultatu. Ministrii maghiari voru calatori din nou la Vien'a pentru a finalisá impacarea — déca se va poté.

Cea mai importauta scire este, ca cabinetulu dela St. Petersburg a luatu din nou initiativ'a la nepociatiuni cu cabinetulu anglesu in cestiunea congressului, vrendu adeca a face concessiuni mai mari, cá pana acuma. Déca se va adeveri acést'a, atunci este o dovéda, ca pederile ce se contrapunu realisarei planuriloru russesci sunt in adeveru fórte insemnate. Unu telegramu dela 3 Maiu din Petersburg spune, ca pana in 5—6 dile nu se astépta nici o schimbare a situatiunei. Gorciacoff sufere greu de podagra.

Se dice, ca poporatiunea vilaetului Scutari si a Albaniei a protestatu contra anecsiunei cu Muntenegrulu. asemenea a protestatu si poporatiunea cetatii si a districtului Batum in Asia contra anecsiunei la Russi'a. Se dice, ca in urm'a staruintieloru anglese turcii s'ar' fi decisu a nu predá russiloru fortaretiele Siuml'a, Varo'a si Batum ceea ce inse nu ne prea vine a crede.

Angli'a si Russi'a continua a face pregatiri estraordinarie de resbelu.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Februariu 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu A. Horsia dela romanii din comun'a Sighisiór'a si 18 comune din giuru.

Diamandi I. Manole.

(Urmare.)

X. Din Mikeszásza: Alessandru Neagoe, proprietariu 5 fl., Alessandru Aureliu Neagoe 1 fl., Ioanu Silviu Neagoe 1 fl., Iuliu Victoru Neagoe 1 fl., Ladislau Basiliu Neagoe 1 fl., Olimpi'a Neagoe 50 cr., An'a Racotia 1 fl., Nitu Pista 20 cr., Michaile Comanu 20 cr. si Ilie Lupeanu 10 cr. Sum'a 11 fl.

Collectante A. Neagoe.

XI. Din Heturu: in bani sum'a de 17 fl. 20 cr. Collect. G. Suciu & G. Neagu, P. Deacu & M. Cifrea, S. Lupu & Z. Mihaiu si T. Cifrea & T. Projanu.

XII. Din Zoltanu: G. Vatasianu, preotu 1 fl., An'a Vatasianu, preotésa 5 coti panza, Diá Baciu, invetiatoriu 30 cr., Ioanu Bardasiu, jude 30 cr., An'a Cristea 20 cr., Domnic'a Baciu 1 camasia, Mari'a Bardasiu 1 lepedeu, Mari'a Bardasiu 10 cr., Nicolau Damianu 10 cr., Ioanu Babosiu 10 cr., Ioan'a Babosiu 1 lepedeu, I. Babosiu jun. 10 cr., Zachari'a Babosiu 10 cr., An'a Babosiu 1 lepedeu, George Pora 10 cr., Ioanu Bardasiu pad. 10 cr., An'a Burlea 10 cr., Dumitru Bardasiu 10 cr., An'a Tutanu 1 ismena, Mari'a Tutanu 1 cam., Glicheri'a Otietea 1 cam., Dachin'a Otieta 1 lepedeu, Mari'a Siandru 1 lepedeu, Luca Mihaiu 5 cr., Mari'a Mihaiu 1 ismena, Ioanu Gligoru 5 cr., Lazaru Miclosiu 10 cr., An'a Draghiciu 1 cam., Zoztimu Burlea 5 cr., Filimonu Bardasiu 5 cr., Catarin'a Bordanea 6 cr., George Mihaiu 5 cr. si 1 camesia, An'a Dobrea 1 ismena, Domnic'a Mihaiu 1 lepedeu, Ioan'a Bardasiu $2^1/_2$ coti panza, Nicolae Pora 10 cr., George Albu 5 cr., George Damianu 5 cr., Vasilie Dobrea 10 cr, Christin'a Mihaiu 1 sterg., An'a Pandrea 1 lepedeu, Mari'a Pandrea 1 lepedeu si cass'a comunale 3 fl. Sum'a in bani 6 fl. 41 cr., 4 camesi, 4 parechi ismene, 8 lepedee, $7^1/_2$ coti pandia si 1 stergariu.

Collect. G. Vatasianu, preotu si Diá Baciu, invetiatoriu.

XIII. Din Siarosiu: An'a Chendi sen. 3 fl., An'a Chendi jun. 2 fl., Lucreti'a Bordia 1 fl., Ioanu Ciochina 50 cr., Naftanailu Romanu 30 cr., Teodoru Albu 20 cr., Pavelu Albu 25 cr., Simionu Romanu 35 cr., Achimu Rusu 30 cr., Chirionu Marcu 15 cr., Ioanu Rusu 15 cr., Ioanu Neagoe 15 cr., Ioanu Vedislavu 10 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Ioanu Albu 10 cr., Mari'a Harhoiu 10 cr., Ioanu Albu 10 cr., Ioanu Antonu 10 cr., Siofronu Rusu 10 cr., Nicolau Vedislavu 10 cr., Andreiu Rusu 10 cr., George Rusu 10 cr., George Baila 10 cr., Simionu Siandru 10 cr., Ioanu Lungu 10 cr., Ioanu Siarcanu 10 cr., Ioanu Siandru 10 cr., George Calburenu 10 cr., Patrichie Gutia 10 cr., N. Hadia 10 cr., Mari'a Albu 20 cr., Pantilie Romanu 10 cr., Ioanu Rusu 10 cr., An'a Pecorariu 10 cr., Ioanu Cicieiu 10 cr., Dumitru Hadia 10 cr., George Siandru 10 cr., Nicolau Comanu 10 cr., Zachari'a Rusu 10 cr., Ioanu Pecorariu 10 cr., George Albu 10 cr., Dumitru Soria 10 cr., George Danu 10 cr., Stefanu Ciocu 10 cr. si Virsavi'a Munténu 10 cr., — Mai multi cate 5 cr., la olalta 1 fl.; An'a Chendi $7^1/_2$ metri panza, An'a Ciochina 5 m. p., An'a Albu $3^1/_2$ m. p., Antini'a Rusu 2 m. p., Mart'a Albu 3 m. p., An'a Rusu 2·5 m. p., An'a Siarcanu 2·5 m. p., Veronic'a Rusu 2 5 m. p., An'a Albu 1·50 m. p., Mari'a Siandru 1 m. p., Sinoft'a Lungu 1 m. p., Mari'a Rusu 2 m. p, Samfir'a Pecorariu 1 m. p., Samfir'a Romanu 2 m. p., Ioan'a Romanu 1·5 m. p., An'a Romanu 2 m. p., Flóre Romanu 1 m. p., Flóre Pecorariu 1 m. p., An'a Pecorariu 1 m. p., An'a Romanu 1 m. p., Mari'a Ciocu 1 m. p., An'a Siandru 1·5 m. panza si Ioan'a Cocia 1 m. p. Sum'a in bani 14 fl. 75 cr., in panza 49·5 metri.

Collect. Dionisiu Chendi, preotu.

XIV. Din Nadesiu: Teodoru Danu, proprietariu 5 fl., Ioanu Dragosiu 1 fl. 50 cr., Gerasimu Lupea, preotu 1 fl., Osvár Albertu din Ciucu-mandru 1 fl., Ioanu Litschel 50 cr., Ioanu Kramer 50 cr., Ioanu Nergesiu jun. 50 cr., Nicolau Nergesiu 50 cr., Stefanu Radu 40 cr., Vasiliu Danu 30 cr., Elen'a Gradinariu 20 cr., Vasiliu Suciu 20 cr., Stefanu Demetriu 10 cr., Nicolau Moldovanu 5 cr., Moise Romanu 5 cr., Ioanu Demetriu 2 cr., Dela mai multi poporeni 50 cr. Snm'a in bani 12 fl. 32 cr. v. a.

Collect. G. Lupea, preotu.

XV. Din Bei'a: Sum'a in bani 5 fl. v. a. Collect. Ioane Vatasianu, preotu in Archit'a.

XVI. Din Crisiu: Ioane Ghéj'a 3 doidieceri in argintu, Zachari'a Gavrila jun. 50 cr., Ioanu Barbu, invalidu 50 cr., Nicolau Haiducu 50 cr., Zacheiu Morariu din Sighisiór'a 1 fl., Vasilie Luc'a 50 cr., Zachari'a Taropa 30 cr. Sum'a in argintu 3 douidieceri (sfanti) = 1 fl. 5 cr., in harthia 3 fl. 30 cr. La olalta 4 fl. 35 cr.

Collect. Ioanu Ghéj'a, economu.

XVII. Din Elisabetopole: N. N. 5 fl., An'a Pinciu 5 fl., V. Crisianu 1 fl. Sum'a 11 fl.

XVIII. Din Archit'a prin F. Vatesianu 3 fl.

XIX. Trentie prefacute in bani 9 fl. 60 cr.

XX. Din Danesiu: Ioanu Duma 1 fl., Iuonu Sioneriu 20 cr., An'a Sioneriu 20 cr., Iosimu Regmanu 20 cr., Ioanu Tataru 20 cr., Ioan'a Tataru 15 cr., Ilie Ghermanu 30 cr., Emanuilu Florea 10 cr., Dumitru Tilicea 20 cr., Ioan'a Tilicea 10 cr., Ioan'a Tataru 20 cr., Nicolae Ghermanu 10 cr., Vasiliu Cristea 20 cr., Nicolae Tilicea 20 cr., Iuonu Rondoleanu 10 cr., Petru Brendusiu 10 cr., Vasilie Costantinu 10 cr., Emanuilu Flórea 20 cr., Iosifu Cristea 50 cr., Ioan'a Cristea 10 cr., Petru Dopu 50 cr., Iuonu Tilicea 10 cr., Iuonu Ilioviciu 20 cr., Iacobu Brendusiu 10 cr., Emanuilu Mossora 80 cr., An'a Mossora 20 cr., Iuonu Ciochina 10 cr. Sum'a 6 fl. 45 cr.

Colect. I. Duma.

Sum'a sumeloru 201 fl. 62 cr., 2 taleri, 1 fl., 3 douedieceri si 3 lei in argintu = 8 fl. v. a.; preste totu in 209 fl. 62 cr.; spese 2 fl. 62 cr., prin urmare tramisi 207 fl., douesute siepte florini v. a.

Nr. 3968—1878. 3—3

Publicatiune.

Conformu impartasirei dela 24 l. c. Nr. 3478, ce s'a a primitu dela prea onoratulu domnu subprefectu Iuliu de Roll, a isbucnitu cium'a de vite (pest'a bovina) in Selimbru (Schellenberg), comitatulu Sibiiului, si in urm'a acést'a tergulu mare, care erá se se tiena la 3 Maiu in Sibiiu, s'a opritu din partea Escelentiei Sale domnului ministru de interne.

Ceea ce prin acést'a se aduce la cunoscinti'a publica.

Brasiovu, 25 Aprile 1878.

Magistratulu orasiului.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 3 Maiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.40	Oblig. rurali ungare .	79.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	61.35	„ „ Banat-Timis.	78.—
Losurile din 1860 .	111 50	„ „ transilvane .	—.—
Actiunile bancei nation.	791.—	„ „ croato-slav.	79.70
„ instit. de creditu	202.85	Argintulu in marfuri .	106.60
Londr'a, 3 luni . .	123.10	Galbini imperatesci .	$5.80^1/_2$
		Napoleond'ori . . .	$9.85^1/_2$
		Marci 100 imp. germ. .	60.70

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.